

Θ. Ν. Συναδινού: «ΕΣΥ ΚΙ' ΕΜΕΙΣ»

Θέατρο Λυρικό.—Θίασος Μαρίκας Κοτοπούλη

ΤΟΥ κ. ΣΩΚΡΑΤΗ ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΥ

Το έργο του κ. Θ. Συναδινού «Εσύ κι' εμείς» είναι, νομίζω, πολύ αλλοιώτικο από εκείνο που παρασταίνεται στη σκηνή του «Λυρικού» από το θίασο Κοτοπούλη. Είναι αλλοιώτικο άλλο θα μπορούσε να πει κανείς. Γιατί ένα έργο όταν δεν έρμηνεύεται σύμφωνα με το ύφος του και με το χαρακτήρα του, πάυει να είναι αυτό που θέλει να είναι.

Νομίζω πως η πρόθεση του συγγραφέα αυτή τη φορά δεν ήταν καθόλου να μας δώσει μια χοντροκομμένη κωμωδία. Κι' ο τρόπος ακόμα που μας το παρουσίασε στα ένα-δυο σημειώματα (στις εφημερίδες και στο πρόγραμμα), μας το δείχνει καθαρά. «Επιλοδοξήσα να καταπιαστώ μ' ένα θέμα που είναι βέβαια επίδεικτικό σάτυρας, όμως πιο πολύ είναι μια ψυχολογική περίπτωση...».

Ο καλόκαρδος και αγαθος πατέρας που αγαπάει τα παιδιά του και θυσιάζεται γι' αυτά, για να τα σπουδάσει, να τους έχει πλούσια τά φουστάνια και το καλό φαί και το καλό το σπίτι, αλλά και που δε μπορεί να τα παρακολουθήσει στη φυσική τους προσαρμογή με τους νέους τρόπους της ζωής και επαναστατεί και αναστατώνεται και ζητάει να επιβληθεί και, τις περισσότερες φορές, στο τέλος νικιέται, είναι ζωντανότερη περίπτωση της καθημερινής μας ζωής. Περιστοιχίζεται κι' αυτός, σχεδόν πάντοτε, από μια μητέρα που τα ξέρει όλα και τα κρύβει όλα, σύμμαχος ισχυρότατος των παιδιών της. Από παιδιά που ντύνουν δηλ τους τη ζωή στα μάτια του πατέρα τους με το θέμα, για ν' αποφύγουν τη σύγκρουση προς τη συνοφύωση και τό... αναχρονιστικό του πνεύμα. Αυτή την καθημερινή περίπτωση της ελληνικής ζωής έζητησε ο κ. Συναδινός να την στήσει στη σκηνή και να τη φωτίσει με το φως του πνεύματος και της τέχνης. Η πρόθεσή του δεν ήταν να περιοριστεί σ' ένα επιπόλοιο σκισοάρι-

σμα, σ' ένα απλό ξεσήκωμα από τη ζωή. Ζήτησε κάτι περισσότερο. Προσπάθησε να δικαιώσει τους ήρωές του και την κεντρική γραμμή του έργου του. Και μας μιλάει για τη διαίσθηση της γυναίκας που την κάνει να στέκεται κοντήτερα στα παιδιά της παρά στα γρόνια και στον άντρα της, μας εξηγεί κατά έναν τρόπο το κοινωνικό φαινόμενο του σχετικού πατέρα που του φωνάζει ο γιος του ότι έχτρεύεται σ' αυτόν τον ίδιο τον εαυτό του «Γιατί εγώ, πατέρα...» του λέει «είμαι σύ... Κύτταξέ... με στο πρόσωπο το δικό μου αναξείς εσύ, πατέρα...» «Αμα μ' αντικρύσεις σαν τον εαυτό σου...» «Όταν σκεφθείς πως είμαστε τα νειάτα τα δικά σου που από το ένα μέρος ο χρόνος λίγο-λίγο σου τιά στερεί, όμως από τ' άλλο στα ξαναδίνει στο πρόσωπο των παιδιών σου, θ' αγκάλιαζες σ' εμάς τα νειάτα σου...» «θα δικαιώνες τις παιδικές μας ανοησίες...» «θα τραγουδάγες μαζί μας το τραγούδι της νεότητας που ποτέ δεν πεθαίνει». Αλλά αυτό είναι δλο-δλο ή πρόθεση του συγγραφέα δε σώνει να ολοκληρωθεί. Οι τύποι του δεν παίρνουν μια βαθύτερη έσωτερική οντότητα και έμφανίζονται λειψοί. Η διάθεσή του να γράφει το έργο ανάλαφρο και χαριτωμένο, που κανείς δε μπορεί να την κατακρίνει, τον παράσχε στην εύκολη απόδοση και το έργο του βγήκε ισχνό. Όσοσο θάστεκε στα πόδια του, αν δεν παρερμηνευόταν — και νομίζω πως έγινε θεληματικά — στο ανέβασμά του. Ο κ. Λανοθετίδης αντί να υπηρετήσει τις αξιώσεις του ρόλου, μιά και τον ανάλαβε, προσπάθησε να τον μπάσει στα γνωστά μας εκείνα καλούπια τα δικά του που, άλλες φορές, γαργαλώντας τον κόσμο, βοηθούσαν το ταμείο να κάνει αλληπάλληλες πιένες. Στις περιπτώσεις όμως εκείνες ή δεν υπήρχε ρόλος με κάποιο περιεχόμενο, ή ο ρόλος ήταν ανάλογα γραμμένος. Αλλά ούτε το ένα, ούτε το άλλο

γίνεται στο νέο έργο του κ. Συναδινού που αν ζητήσει κανείς μέσα σ' αυτό κι' άλλες αρετές, θα βρεί νομίζω να ξεχωρίσει κάποιες. Ο τύπος της ρομαντικής κοπέλλας που έρωτεύεται τον ντιζέρ είναι χαριτωμένος, αληθινός και ώραία σχεδιασμένος. Η σκηνή πάλι εκείνη που άτυχα συσχετίστηκε από τον συγγραφέα με το δικαστήριο, από την ώρα που αρχίζει και προοδεύει και παρουσιάζει τον πατέρα να χει όλα τ' άδικα κι' όλοι οι άλλοι να του ζητούνε ρέστα, είναι κι' αυτή πολύ μαστορικά γραμμένη, φυσικώτατη και πολύ έξυπνη.

Την έπιτυχία στο στήσιμο της ρομαντικής κοπέλλας πρέπει να την αποδώσουμε και κατά ένα μεγάλο μέρος στη Μιράνα, που σαν ήθοποιός που είναι, ήξερε να την στήσει σκηνικά και χαρακτηριστικά. Ο κόσμος, που κακοδασκαλεμένος έχει μάθει να ζητάει από τους ήθοποιούς, όταν δεν πρόκειται για ρόλους που τους λένε καταρτιστικούς, να μας επιδεικνύουν απάνω στη σκηνή τον εαυτό τους, δεν της το άναγνώρισε, το λάθος δικό του. Η κ. Αρώνη αφήνεται πολύ στις φυσικές της χάρες, ενώ αυτές μόνες ποτέ δεν φτάνουν για να γίνει τέχνη. Χρειάζεται ένα στέρεο πλάσμα της ύλης — στην προκειμένη περίπτωση δλοκλήρου του ήθοποιου — κομμάτι, στάση, λαλιά, κίνηση — για να φτάσει πλήρης ή επίδοση του καλλιτέχνη στο κοινό. Στη σκηνή τα μέτρα και οι αναλογίες σλλάζουν, κι' όμως ή κ. Αρώνη μένει στα μέτρα και τις αναλογίες της ζωής κάτω από τη σκηνή. Όση χάρη και αν παραδεχτούμε πως έχει αυτή η ζωή, στη σκηνή απάνω ξεθωριάζει και γίνεται φτηνή. Η κ. Χαλκούση έδωσε ό,τι απαιτούσε ο ρόλος της, καθώς και οι κ. κ. Αρώνης και Μουσουρης. Μιά πολύ χαριτωμένη εμφάνιση έκανε στο ρόλο μιας χαριτωμένης υπηρέτριας ή δις Λουίζα Ποδμηατά.

ΣΩΚΡ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ